

CALIDOSCOPI INSOLENT

Manuel Molins

¡Inmigrantes! Autor: Pepe Garamendy. Producciones Sin Papeles. Direcció: Pepe Garamendy. Ajudant de direcció: Eduardo de la Puente. Disseny d'il·luminació: Jesús Salillas, Francisco Murillo. Espai escènic i vestuari: Producciones Sin Papeles. Disseny gràfic: Ángelus Imagen Digital, Ramiro Mesa. Il·lustració: Sergio Torres. Disseny web: Julián Garamendy. Agraïments: Joe O'Curneen, Hugo Chinchilla, Kriss Ortiz. Repartiment: Pepe Garamendy. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 1, 18 de novembre de 2006.

Touichiat Almouhrije. Autor: Mohamed Machti. Théâtre Achouaa de Taroudant. Direcció: Moulay El Hassan El Idrissi. Vestuari: Sanaa Cheddal. Escenografia: Brahim Samih. Realització de vestuari: Association Alfarah Jamaa El Ammare, Brahim Guetteouy. Regidoria: Moulay Youssef Zetaoui, M'bark Lachgar. Administració: Hassane Liloule. Cançons: Moulay Abdessadek El Idrissi. Repartiment: Moulay Ahmed Oueldammou, Moulay Driss Karam, Khalid Bourhan Eddine, Brahim Samih, Abdellatif Merzak. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 1, 19 de novembre de 2006.

Presentació del llibre d'Albert Roig *Cecília de Florejats*, premi de Narrativa Cristòfol Despuig de Tortosa 2006. Participants: Albert Roig i Sílvia Bel. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 2, 20 de novembre de 2006.

Sovint ens costa veure espectacles allunyats de les grans produccions, desconstructives o no, de gran format espectacular o no, amb noms coneguts o no tant, a què ens tenen acostumats els teatres públics o públics amb gestió privada o de gestió privada subvencionada, etcètera. De fet, alguns crítics professionals han subratllat la pobresa de mitjans de la majoria de les produccions teatrals o parateatrals del III Festival EntreCultures. I tenen raó. Però potser no han tingut prou en compte el fet que aquest no és un festival segons l'ús, concebut com un gran aparador excitant, ni que les companyies que hi participen treballen amb uns grans pressupostos públics o amb unes condicions de llibertat democràtica; ni que el mateix festival és encara molt jove (només té tres edicions) i que encara no té la capacitat econòmica o productiva que fóra desitjable. Ben al contrari, malgrat que els responsables polítics donen suport al Festival de Tortosa encara no disposen dels diners desitjables. Quant a les companyies invitades, sovint tenen problemes polítics, legals o burocràtics per acudir-hi, ja que, en alguns casos, els països d'origen els entrebanquen la sortida i això sense tenir en compte el difícil camí cap a la professionalització plena d'alguna d'aquestes companyies. Però, sobretot, cal tenir ben present que el Festival EntreCultures es proposa una tasca de diàleg espectacular entre protagonistes a vegades enfrontats en els seus territoris com ara jueus i palestins, iraquians, iranians, europeus... Per sort, Europa no és el centre del món, ni Catalunya el rovell d'Europa. Caldria, doncs, mirar aquest festival i les seues propostes

Presentació del llibre d'Albert Roig Cecília de Florejats. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 2, 20 de novembre de 2006.
(Lessy)

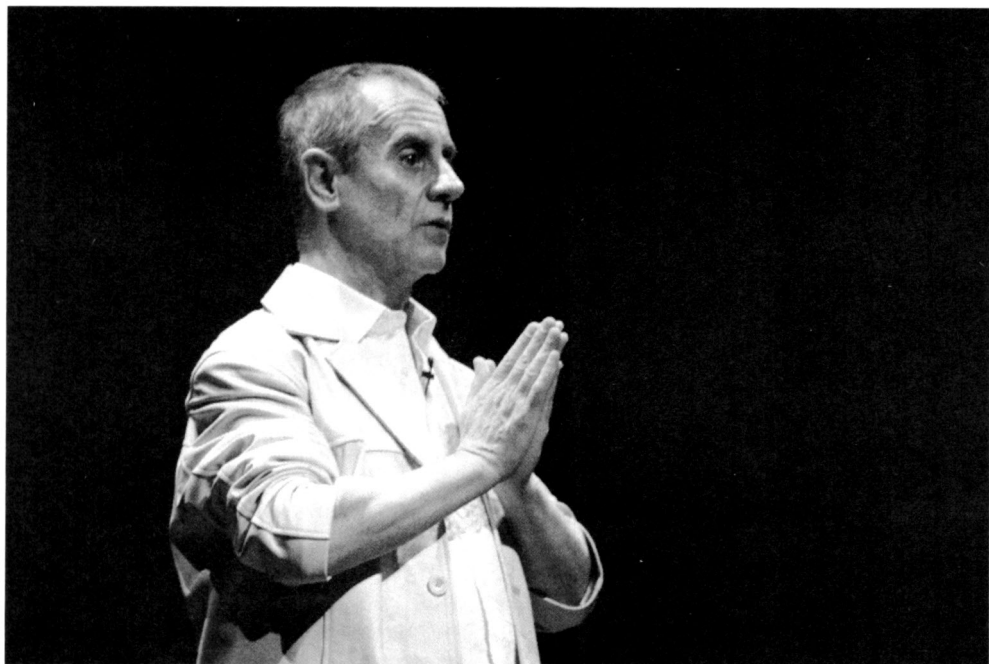
com el que són en el seu context precís i aprendre que no per tenir més diners es fan millor les coses. Sovint veiem grans propostes, amb grans pressupostos i grans noms que són d'una pobresa ètica i estètica aclaparadora. No esmentaré cap títol de la cartellera, però qualsevol espectador mitjanament interessat en el teatre en podrà aduir més d'un.

Per això, les tres propostes que ara comentarem, em sembla que configuren un calidoscopi insolent. Clarament insolent en l'espectacle de Pepe Garamendy, *¡Inmigrantes!*; indirectament insolent en els altres dos, *Touichiat Almouhrije (Broderie clownesque)* i *Cecília de Florejats* d'Albert Roig. De fet, l'espectacle d'Albert Roig amb Sílvia Bel és una mena d'antiespectacle: una presentació *sui generis* de la novel·la homònima amb què l'autor va guanyar el II Premi de Narrativa Cristòfol Despuig de Tortosa i, com explica ell mateix, es tracta d'un tríptic amb retrats de tortosins il·lustres i desconeguts, des d'Abu Bakr fins a Manolo Pérez Bonfill passant pel Rector de Vallfogona o Leonardo i Robert Escoda. Un conjunt de retrats que tant Albert Roig com l'actriu Sílvia Bel ens van fer veure i tenir presents en una època marcada per la desmemòria, el cinisme i el presentisme postmoderns. Un conjunt de retrats traçats amb mestria i notable sensibilitat, hereus en un cert sentit de la novel·la *Matèria de Bretanya*, de la narradora valenciana Carmelina Sánchez Cutillas, premi Octubre. Uns retrats que la lluminosa presència de Sílvia Bel

els va fer tan reals que, de vegades, senties que es canviaven els papers i en lloc d'espectador eres tu l'observat per la vivesa d'aquelles màgiques paraules farcides de presències.

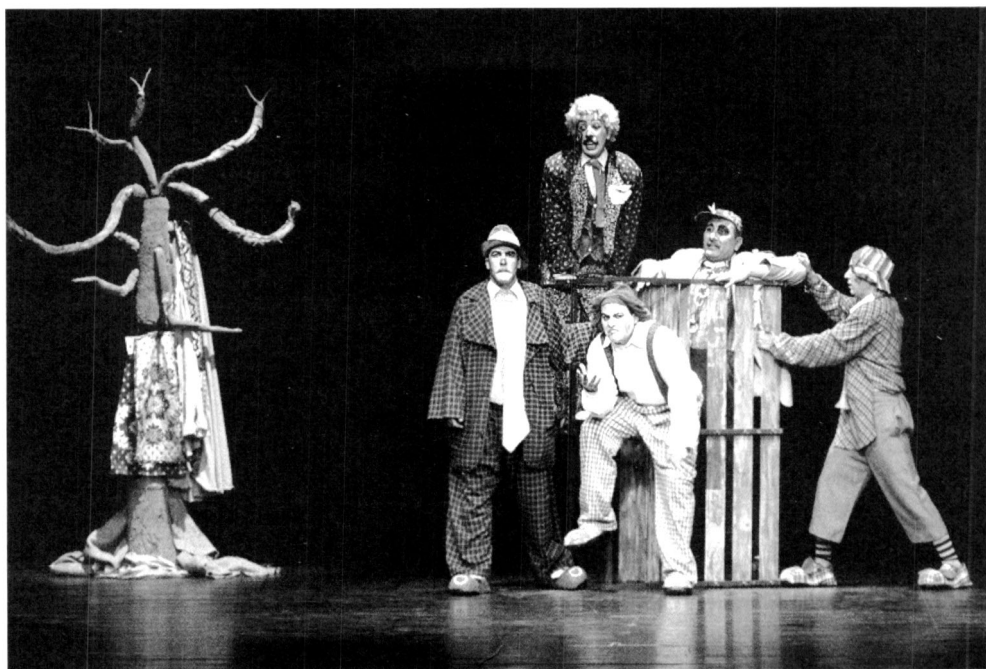
Per la seua banda, *¡Inmigrantes!*, de Pepe Garamendy, ja ens presenta, des del títol mateix, una de les línies bàsiques del seu discurs: Qui és gran i qui és petit? La grandesa només es mesura pels diners? No hi ha una veritable gent gran en aquells personatges anònims que es veuen obligats a emigrar, deixar la seua música, el seu menjar, i tractar de sobreviure dignament en un altre lloc que els menysté o els mira de reüll? Equatorians, colombians, peruans, subsaharians, eslaus, marroquins..., tots pugen a l'escenari convocats per la ironia punyent i penetrant de Garamendy per mostrar-nos les seues i les nostres misèries masclistes, prepotències mal dissimulades, equívocs de llenguatge i d'actituds envers els altres. O siga, envers nosaltres mateixos al capdavant. I això, Garamendy ho fa servint-se d'un monòleg de cabaret, amb recursos, trencaments, apel·lacions, acudits, moviments i ritmes propis del gènere: sense embuts i sense solemnitat. Provocant-nos el riure i el somriure, ens col·loca un mirall i ens obliga a mirar-nos-hi de la manera més divertida possible. Divertida: mostrant-nos l'altra versió de nosaltres mateixos, amb una insolència intel·ligent i en un espectacle viu, dinàmic i barat, però molt ric de matisos i de talent.

A *Touichiat Almouhrije (Broderie clownesque)*, la companyia Théâtre Achouaa de Taroudant, la ciutat de les muralles vermelles a l'ombra de Marràqueix, ens presenta una història aparentment

¡Inmigrantes!, de Pepe Garamendy. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 1, 18 de novembre de 2006. (Lessy)

senzilla: expulsats d'una companyia de circ perquè ja no fan riure a ningú, un grup de cinc *clowns* es retroba en un parc. Proven d'atraure un públic diferent contant-los històries fantàstiques i inesperades, però ningú no els fa cas, mentre ells lluiten per aconseguir el paper protagonista. D'aquesta manera, l'autor i els membres de la companyia ens plantegen de manera amable i lleugera un conjunt de problemes ben inquietants: l'atur; la mort de la fantasia i de la narració que ha alimentat durant tants i tants anys l'imaginari popular; el qüestionament d'alguns canvis, perquè no és veritat que tot canvi siga una millora en si mateix, les lluites pel poder i el protagonisme, la competitivitat, etc. La història i la posada en escena, com també l'escenografia, es mouen en un doble fil entre la tradició dels narradors populars que encara trobem a les places d'algunes ciutats marroquines i l'imaginari beckettianà propi del teatre europeu: un arbre esquemàtic i un banc evocuen *Tot esperant Godot* així com la seua bufonesca desesperació. Però això no és més que un tòpic escènic i qui sap si una concessió innecessària al públic europeu; allò que és important i inquietant és el treball actoral, la magnífica conjunció d'elements orals i físics i aquelles històries de poder, atur, morts, solitud i competitivitat que ens hi presenten. Al capdavall, unes històries insolents en un món panxacontent i emmirallat en produccions de gran format, però, més sovint del que fóra saludable, molt més buides que un mòbil en un nen de tres anys.

Touichiat Almouhrije, de Mohamed Machti. Teatre Auditori Felip Pedrell, sala 1,
18 de novembre de 2006.
(Lessy)